

ג' אב תשע"ח
15 יולי 2018

חוזר מפמ"ר תשע"ט/1

לכבוד: מנהלי בתי הספר, מדריכים, רכזי מקצוע ומורים יקרים,

שלום רב,

דבר המפמ"ר

עם סיומה של חופשת הקיץ "שוב נתחיל מחדש" וכמילותיו של נתן יונתן בשירו "שוב נתחיל מחדש"

"מתחילים מחדש. למה לא? מה זה רע?"

גם הזמן הזה לפעמים מתבלבל בספירה

גם הגל אל החוף מבקש חזרה

גם תיבת הזימרה שרה שוב את שירה"

אז בפתחה של שנת הלימודים תשע"ט נאחל לכם המורים להמשיך את שירתכם עם התלמידים. הצלילים ושירת התאטרון נשמעים למרחק. מספר המגמות ותלמידי התאטרון הולך וגדל מדי שנה ואין ספק שגם זה מעיד על היופי וכוח העצום שיש בלימודי התאטרון ועל ההצלחה שלכם בתפקידכם כמורים ומנחים.

גם בשנה זו נמשיך לגבש את קהילת המורים, להציע מסגרות ללמידה ושיח עמיתים מתוך רצון להתחדשות והעצמה. במסגרת הפעילות המתוכננת לשנה זו נקיים השתלמויות, קהילות מורים הנפגשות לשיח מורים. מפגשי תלמידים ומורים במסגרת אירועים מחוויים וארציים ואירוע שיא של הצגת עבודות נבחרות תוך דגש על מצוינות.

כמו כן, נחזק את הקשר עם המורים המלמדים בחט"ב סביב הנושא: **תאטרון במרחב הקהילתי** – בשנת הלימודים תשע"ח פרסמנו את התכנית המציעה שלושה נושאים מרכזיים: **תאטרון רחוב**, **השורשים מאחורי הקלעים ועל הבמה ונעים במרחב הזמן ומשחקים מקום**. ישנה חשיבות בפיתוח יוזמות קהילתיות ופריצת גבולות היצירה כחלק מהחינוך לאמנות רלוונטית ומשפיעה.

כולי תקווה כי גם בשנה זו נמשיך את העשייה החינוכית, אמנותית והמקצועית בתחושת סיפוק והתרוממות רוח.

בברכה ותודה!

אפי וישניצקי-לוי

מפמ"ר תאטרון

תוכן העניינים

2	החממה הפדגוגית, שאלות עמ"ר, ערכים מעורבות ורלוונטיות- קידום החשיבה, הרגש, הערכים בלמידה
2	תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה
2	תמונה ישראלית
2	התכנית החברתית בחטיבות הביניים
2	קול קורא – לפרסום תיעוד תכניות בהערכה חלופית
2	תקצוב מגמות האמנויות: דרכי התנהלות בעקבות השינוי בתקצוב
2	בחינת בגרות בהפקה סמל שאלון 051387
2	הערכה בית ספרית: בחינה עיונית והערכה חלופית
2	פיתוח מקצועי
2	ימי עיון, אירועים ומיזמים
2	צוות הדרכה

החממה הפדגוגית, שאלות עמ"ר, ערכים מעורבות ורלוונטיות- קידום החשיבה, הרגש, הערכים בלמידה

בשנתיים הקודמות העמקנו את העיסוק בעמ"ר (ערך מעורבות ורלוונטיות) בלמידה, בהוראה ובהערכה. הדבר בא לידי ביטוי בפיתוח המקצועי, בשיח בכיתה, בבחינת הבררות. בשנה זו נעמיק ונרחיב את השיח על המעורבות, הרלוונטיות והערכיות בתוך הלמידה ובהערכה. אנו מבקשים מכם לשלב את השיח הזה בלמידה בכיתות.

כמו כן, נמשיך לשאול את שאלות העמ"ר במבחני הבררות בהיקף של כ 10 נקודות. שאלות העמ"ר בבררות יכללו גם סעיפי ידע וערכים. אנו מזכירים שעיקר מטרתנו היא הלמידה בכיתה, ושתשובה נכונה תהא רק תשובה המבוססת על ידע של תחום הדעת. בכדי ללמוד עוד על תפיסת העמ"ר ועל שאלות שנשאלו בבחינות הבררות בתחומי הדעת השונים ראו **כאן**

להלן מספר שאלות עמ"ר כפי שהופיעו בתחום הדעת שלנו בבחינות הבררות:

1. הוא הלך בשדות / משה שמיר¹.

א. במחזה מספר דמויות מרכזיות. בחרו דמות אחת. תארו את הידוע עליה מתוך המחזה. התייחסו גם לקונפליקטים של הדמות.

3

ב. תארו שתי בחירות / פעולות שעושה הדמות במחזה. הסבירו כיצד המאפיינים של הדמות הביאו אותה לבחירות / פעולות אלה.

ג. הסבירו מדוע בחרתם בדמות זו? אילו רגשות/מחשבות/שאלות עוררה בכם הדמות?

2. תמונת הסיום בתיאטרון המאה ה-20²

א. בחרו במחזה הכתוב באחד מן הסגנונות של תיאטרון המאה ה-20. ציינו את סגנון המחזה, את שמו ואת שם המחזאי ותארו את הסיום שלו.

ב. הציעו סיום שונה למחזה והסבירו אותו. בתשובתכם התייחסו לקשר בין הסיום שבחרתם להשקפת עולמכם.

ג. האם הסיום החדש שהצעתם שומר על מאפייני הסגנון? הסבירו את תשובתכם.

¹ השאלה באדיבותה של נלי סובול, תיכון רמות-ים.
² השאלה באדיבותה של יערה דרורי, אולפנת לבונה.

תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה

תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון חשוב ומשמעותי ללמידה. התיק מציג את כלל תכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות גיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי בעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים.

תיק תכניות לימודים כולל את:

1. הידע הנדרש על פי תכנית הלימודים
  2. המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות)
  3. הערכים המרכזיים בתחומי הדעת השונים
- בנוסף, התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-21.

[קישור לתיק תכניות לימודים](#) (למעבר לקישור לחצו על המילה קישור)

תמונה ישראלית

"תמונה ישראלית" הוא מיזם חדשני המעניק חוויות לימוד ייחודיות, באמצעותו יכולים תלמידים לחוות עשרות אירועים מרכזיים שעיצבו את המדינה, לחקור אודות ולהעמיק בהם. המיזם כולל שלושה חלקים:

1. ציר זמן מודפס המיועד לתלייה בבית הספר.
  2. אפליקציית מציאות רבודה, הניתנת להורדה לטלפון חכם ומיועדת לשימוש בקרבת ציר הזמן המודפס.
  3. אתר אינטרנט "70 שנה למדינה" המציע מידע נוסף להעמקה וכן פעילויות חינוכיות משלימות.
- משרד החינוך, בהובלת המזכירות הפדגוגית פיתח את המיזם "תמונה ישראלית" לרגל שנת ה-70 למדינה. המיזם נועד לשימוש בשנים הבאות, מזמינים את כולכם להשתמש ב"תמונה הישראלית", ליהנות ממנה, להרחיב ולהעמיק בנושאים רלוונטיים וגם לשלב אירועים נוספים.

התכנית החברתית בחטיבות הביניים

במהלך תשע"ח פרסם אגף א' אמנויות את התכנית החברתית לחטיבות הביניים. כל תחום דעת באגף בנה יחידות הוראה סימסטריאליות בהשראת אקטיביזם חברתי באמנויות. מדובר בהזדמנות ייחודית לחשוף תלמידים לנושאים ולצורות ביטוי עכשוויות. באסופת היחידות נמצאים מגוון הסברים והצעות לפעילות.

היחידות נבנו בכדי לאפשר הכרות עם רכיבי האירוע התאטרוני, בהקשר רלוונטי, ונבנו בצורת למידה מבוססת פרויקטים (P.B.L-Project Based Learning)

יחידות ההוראה כוללות את הנושאים: **תאטרון רחוב**, **השורשים מאחורי הקלעים ועל הבמה ונעים במרחב הזמן ומשחקים מקום**. נושאים אה מנוסחים כהצעה ונקודת מוצא, ממנה יכול כל מורה ומורה להמריא לפיתוח מחשבת ויצירת משלו. אנו תקווה שההתנסות תוביל לתהליכים מרתקים של מורים ותלמידים.

[קישור לתכנית באתר](#)

קול קורא – לפרסום תיעוד תכניות בהערכה חלופית

אנו נשמח לתת במה השנה להצגת הפעילות הענפה המתקיימת בבית ספרכם במסגרת הערכה חלופית.

אנא, שלחו אלינו מידע בתמונה ובמלל על אחד הפרויקטים הייחודיים אותם קיימתם בשנה החולפת או שתקיימו בשנת

הלימודים הנוכחית עד מועד השליחה. אנו נקבץ את המידע ונפרסם באלבום חגיגי!

[תאריך אחרון למשלוח החומרים ה- 31 בדצמבר 2018 \(פרטים מלאים ימסרו בהמשך\).](#)

תקצוב מגמות האמנויות: דרכי התנהלות בעקבות השינוי בתקצוב

בעקבות ההחלטה שהתקבלה בשנת הלימודים תשע"ז על הגדלת התקציב ללימודי אמנויות בחטיבה העליונה, אנו נדרשים להעביר מדי שנה את המידע בנושא מספרי התלמידים בכל שיכבה הלומדים תאטרון.

מצורף קישור טופס דיווח נתוני מגמה מקוון ובו פרטי מגמת התאטרון בבית ספריכם.

(למעבר לקישור לחצו על המילה טופס)

עליכם למלא את הטופס עד 15 אוקטובר 2018.

במקביל לדיווח באמצעות הטופס, יש להנחות את הנהלת בית הספר להיכנס למצבת התלמידים במנב"ס ולדווח על מכסת התלמידים במקצוע תאטרון (סמל מקצוע 4015).

רק הלימה בין הטופס שממלאים רכזי התאטרון לבין מצבת התלמידים במנב"ס יאפשר קבלת התקצוב העדכני. של בית הספר במצבת תלמידים יאפשר קבלת התקצוב העדכני.

בחינת בגרות בהפקה סמל שאלון 051387

50% מהציון הסופי בלימודי התאטרון בהיקף של 5 יח"ל ניתנים במסגרת הבחינה בהפקה. החל משנת הלימודים תשע"ז חלה חובה לקיים את בחינת הבגרות בהפקה במודל ה-PBL.

תפיסת ה-PBL מזמנת לתלמידים תהליכי למידה ויצירה מעמיקים ומשמעותיים בהיבט הקוגניטיבי, החברתי והרגשי, והיא מושתתת על 3 עקרונות:

1. ערך ללומד ולחברה
2. מעורבות הלומד
3. רלוונטיות ללומד ולחברה

תהליך הלמידה במסגרת ההפקה דורש מהתלמידים לגבש פרשנות למחזה בעקבות מסע אישי וקבוצתי של חקר ולמידה, שאילת שאלות ומימוש של בחירות אמנותיות במסגרת תפקידים כשחקנים, במאים ומעצבים.

בקשה לאישור בחינת הבגרות

על כל מורה המגיש את תלמידיו לבחינת הבגרות בהפקה, חלה חובה לשלוח טופס לאישור בחינה מעשית בהפקה לשאלון 051387, ולוודא כי הוא אושר באופן רשמי על-ידי הפיקוח. (הטופס לאישור בחינה בהפקה מצורף לחוזר זה).

את הטופס יש לשלוח עד ה 15 בדצמבר 2018 בשנת הלימודים.

החל משנת הלימודים הנוכחית (תשע"ט) יש לצרף את טופס אישור הבחינה המאושר שקיבל הרכז/ת מהפיקוח על הוראת התאטרון לספרי ההפקה הנשלחים לבוחן. על הבוחן לדעת שהבחינה אושרה על ידי הפיקוח.

שימו לב:

1. בוחן לא יוכל לבחון בבית-ספר מבלי שקיבל מבעוד מועד (לפחות שבוע לפני תאריך הבחינה) את ספר ההפקה הכולל בתוכו את טופס אישור הפיקוח לקיום הבחינה.
2. לא ניתן לקיים בחינה בהפקה ללא האישור מהפיקוח!

דיווח ציונים שנתיים

1. רכז מקצוע חייב למסור לרכז בחינות הבגרות בבית ספרו את ציוני ההגשה במועד הנדרש לפני קיום הבחינה.

דיווח ציוני הבחינה לפיקוח על הוראת התאטרון

בסיום דיווח ציוני הבחינה על ידי הבוחן, על הבוחן לשלוח את ציוני ההפקה לפיקוח על הוראת התאטרון. (הוראות מדויקות יינתנו במפגש הבוחנים).

תהליך ההנחיה וספרי ההפקה לאור פניות מורים וחשיבה מחודשת חלו שינויים קלים באוגדן ההפקה וחודדו הנהלים לקיום הבחינה. אנא קראו את **אוגדן הפקות תשע"ט** על-מנת לפעול על-פי ההנחיות. (למעבר לקישור לחצו על המילה אוגדן).

☒ **השנה נקיים מדגם ונבקש לקבל דוגמאות של ספרי הפקה.**

שיבוץ בוחנים

החל משנה"ל תשע"ז בוחני הבחינה הנם רק מורות ומורים אשר השתלמו באחת מההשתלמויות הרלוונטיות לבחינת ההפקה³, אשר נרשמו ואושרו במאגר הבוחנים של אגף הבחינות בלבד והשתתפו בהדרכת בוחנים על ידי הפיקוח על הוראת התאטרון בשנת הלימודים הנוכחית. במהלך החודשים הקרובים יתקיימו 2 מפגשי בוחנים במשרד החינוך בתל אביב. **הבוחנים שיקבלו כתב מינוי מחויבים להגיע לאחד משני המפגשים. לא ניתן יהיה לבחון ללא השתתפות במפגש. המפגשים יתקיימו במשרד החינוך, רח' השלושה 2 תל אביב, קומה 1 בתאריכים ה 21 בנובמבר וב 29 בנובמבר בשעות 16:30 - 19:30.**

³ ההשתלמויות הרלוונטיות לבחינת ההפקה הן: "הנחיית הפקות בגישת, למידה מבוססת פרויקטים pbl" או "יצירת התאטרון כמעשה חקר"

הערכה בית ספרית: בחינה עיונית והערכה חלופית

50% מהציון הסופי בלימודי התאטרון בהיקף של 5 יח"ל ניתנים במסגרת הערכה בית-ספרית על-פי החלוקה הבאה:

בחינה עיונית בכתב (אנא היכנסו וקראו את האוגדן לכתובת הבחינה העיונית) מצורף קישור			
ההיבט הפרשני למחזאות קלאסית	סגנונות התאטרון במאה ה-20 וה-21	סוגיות חברתיות בתאטרון ישראלי	
10%	5%	5%	
סה"כ 20% מציון ל-5 יח"ל תאטרון			
הערכה חלופית (אנא היכנסו וקראו את האוגדן לאירועי הערכה חלופית) מצורף קישור			
שפת התאטרון	ההיבט הפרשני למחזאות קלאסית	סגנונות התאטרון במאה ה-20 וה-21	סוגיות חברתיות בתאטרון ישראלי
10%	10%	5%	5%
סה"כ 30% מציון ל-5 יח"ל תאטרון			

8

את תכנית ההערכה התלת שנתית הבית-ספרית של תלמידי התאטרון יש לשלוח באמצעות **טופס דיווח הערכה בית-ספרית עד ה-31 באוקטובר 2018**. (למעבר לקישור לחצו על המילה טופס)

בתום כל אירועי ההערכה החלופית ובחינת הברגרות העיונית, ישוקלל ציון אחד (שהינו 50% מהציון הסופי) ויוזן בטופס 9588.

שימו לב: החל משנת הלימודים תשע"ח, ניתן תגמול על הגשה ובדיקה של כלל אירועי ההערכה הבית-ספרית. התגמול על סך 83.5 ש"ח לתלמיד ניתן למורה החתום על הטופס.

☒ השנה נקיים מדגם ונבקש לקבל דוגמאות של מבחנים ועבודות במסגרת הערכה בית ספרית לאחר מתן הציונים. בדוגמאות של הערכה חלופית יהיה צורך לצרף תיאור הפרויקט ומחווה להערכה.

פיתוח מקצועי

נושא השתלמות	מועד	מקום	שעות	מסגרת	מנחה/רכזת
יצירת התאטרון כמעשה חקר השתלמות מקוונת	יעודכן	מטח	30	אופק חדש ועוז לתמורה	נטלי צוקרמן
כלי ניהול לרכז המקצוע השתלמות מקוונת	יעודכן	מטח	30	אופק חדש ועוז לתמורה	נטלי צוקרמן
אוריינות חזותית השתלמות מקוונת	3 אוק', סינכרוני 7 אוק' סינכרוני 31 אוק' סינכרוני 14 נוב' סינכרוני 28 נוב' סינכרוני 12 דצמ' מפגש פא"פ	אל נט	30	אופק חדש ועוז לתמורה	טלי הכט
אמנויות במרחב הקהילתי בשיתוף הפיקוח על הוראת המחול	10 דצ' 8 שעות 20 פברואר 8 שעות 10 אפריל 8 שעות 1 מאי 16:00-19:00	מרכז כלים בת ים	30	אופק חדש ועוז לתמורה	יעודכן
מתודות בהערכה בית ספרית, פריסה תלת שנתית שלהערכה חלופית ומסגרת ההיבחנות בהנחיית צוות הפיקוח ומרצים אורחים. (פרטי ההשתלמות ישלחו בנפרד)	אוק' 2018 - דצ' 2018	השתלמות תקיים במקביל ב 4 מחוזות: בתאטרון חיפה באוניברסיטת בר אילן בתאטרון החאן בפסג"ה באר שבע	30	עוז לתמורה	דורית בר מיכל פלח בן הכט ומרצים אורחים
תאטרון במרחב הקהילתי מורי היסודי וחט"ב	נוב' 2018 – ינואר 2019	פסג"ה נהריה	30	אופק חדש ועוז לתמורה	אריק גוטלר
תאטרון במרחב הקהילתי מורי היסודי וחט"ב	נוב' 2018 – ינואר 2019	פסג"ה תל אביב	30	אופק חדש ועוז לתמורה	רותי בן דור
תאטרון במרחב הקהילתי מורי היסודי וחט"ב	נוב' 2018 – ינואר 2019	פסג"ה באר שבע	30	אופק חדש ועוז לתמורה	נטע נדב
תאטרון סיפור פיזי מורי היסודי וחט"ב	ינואר 2019	פסג"ה תל אביב	30	אופק חדש ועוז לתמורה	נטע נדב

יעודכן	אופק חדש ועוז לתמורה	30	אוניברסיטת תל אביב	תחילת יולי	טקסט וקונטקסט - זמן, מקום, תרבות ופרשנות
יעודכן	אופק חדש ועוז לתמורה	60 שעות במהלך השנה כולל גמול	יעודכן	יעודכן	קהילות מורים במחוזות מפגשי הקהילה יוקדשו לשיח ולמידת עמיתים שיתופית. את הקהילה יובילו אנשי מקצוע בתחום הדעת ומורים מובילים
	אופק חדש ועוז לתמורה				חונכים במערכת החינוך

קהילות מורים במחוזות

במהלך השנה יחלו לפעול קהילות מורים לתאטרון. מפגשי הקהילה יוקדשו לשיח ולמידת עמיתים שיתופית. את הקהילה יובילו אנשי מקצוע בתחום הדעת ומורים מובילים. מסגרת שעות מפגשי הקהילה - 60 שעות במהלך השנה כולל גמול.

השתלמות בנושא הנחיית סטאז'

מורים המעוניינים לחנוך סטאז'רים חייבים בהשתלמות סטאז'. אגף אמנויות ואגף התמחות וכניסה להוראה מציעים למורי האמנויות המועסקים בשעות תקן ובעלי וותק של ארבע שנים לפחות, להצטרף לקורס הכשרה לתפקיד חונכים ומלווים בשלב ההתמחות והכניסה בהוראת אמנויות. במקביל להשתתפותכם באחד מהקורסים שיערכו בפריסה ארצית במספר מכללות מובילות בארץ תשמשו כחונכים בפועל לאחד עד שלושה מתמחים. עבור תפקידכם זה תקבלו כבר בשלבי ההכשרה תגמול בתלוש המשכורת לכל אחד ואחת מהמתמחים שתחנכו. התגמול מהווה חלק מהשכר הפנסיוני בהתאם ליחס הבא 2.4%: מהשכר המשולב עבור מתמחה אחד 4.2% מהשכר המשולב עבור שני מתמחים 4.2% מהשכר המשולב עבור שלושה מתמחים.

ימי עיון, אירועים ומיזמים

נושא / מועד	יעדים
יום עיון לקראת פתיחת שנת הלימודים תשע"ט יתקיים ב 5 בספטמבר בשעה 16:30 – 19:30 במכון מופ"ת	הרצאה בנושא- כיוונים חדשים בחקר התאטרון עדכונים וחשיפת תכניות לשנת הלימודים תשע"ט פרידה ממורים פורשים
יום עיון לבוחנים בהפקה יתקיים ביום רביעי ה- 21 בנובמבר וביום חמישי ה- 29 בנובמבר במשרד החינוך, רח' השלושה 2 תל אביב, קומה 1 יש להגיע לאחד מהמועדים	נושא בחינת הבגרות, ריענון נהלים
יום עיון בנושא תאטרון סיפור בשיתוף ספרית בית אריאלה (חופשת חנוכה)	הכרות עם הנושא וחשיפה לכיווני עבודה רלוונטיים בהוראת התאטרון
יום עיון בנושא טקסט וקונטקסט- זמן, מקום, תרבות ופרשנות (תחילת חודש יולי 2019) בשיתוף אוניברסיטת תל אביב	כיוונים חדשים בחקר התאטרון
יום תאטרון לתלמידים בתאטרון חיפה	הצגת סצנות של תלמידים
יום תאטרון לתלמידים במחוזות ת"א והמרכז מקום יעודכן	הצגת סצנות של תלמידים
יום תאטרון לתלמידים – הצגת תוצרים בתאטרון החאן	הצגת סצנות של תלמידים
תחרות עבודות נבחרות תתקיים ב 22 בחודש מאי בשיתוף אגף אמנויות ומרכז אלמא	תחרות עבודות מצטיינות

צוות הדרכה

בן הכט יום הדרכה רביעי, טל' 0544634537

מיכל פלח יום הדרכה רביעי, טל' 0544727654

אפרת קדם יום הדרכה חמישי, טל' 0585523564

רותי בן דור יום הדרכה שני וחמישי, טל' 0523592568

מדריכות בחמ"ד : ציפי מלר טל' 0523217941 , חגית קרש טל' 052-6787557

בברכת שנה לימודים מרתקת!
אפי וישניצקי לוי, מפמ"ר תאטרון

העתק:

משה וינשטוק, יו"ר המזכירות הפדגוגית
דליה פניג, סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
מיקי בנאי, מנהלת אגף אמנויות
דסי בארי, מנהלת אגף א' העל יסודי,
דוד גל, מנהל אגף הבחינות